

ACC. NR. 2453

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: Rjell. Hagberg

Härad: FROSTA Adress: .....

Socken: S. RÖRUM Berättat av: Greta Nilsson

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i S. RÖRUM

Uppteckningen rör

Gillen.

1-7.

Skriv endast på denna sida!

2453

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1

Midsommarsgille

Midsommarsgille

Midsommarsafton hölls ett kransagille d.s.k. midsommarsgillet. Ungdomarna brukade då samlas här vid gården vid fyratider vid fyratiden på aftonen. Sedan tågade vi ut till skogen och hämtade löv och blommor, samt huggo ett träd till ståg.

Sedan vi återvänt med detta hem bundo vi kransarna och klädde stången med löv och blommor, samt kransar. Stången var försedd med en tvärarm, i vars ändar kronor hängdes. I toppen sattes pioner. När allt var färdigt bjöd mor på kaffe med kopparkakor, som kokades i flottyr, gorån och klener. Sedan togo drängarna stången på axlarna och gingo till en grön plats i skogen för att resa stången.

Efter stången gingo spelmännen och de andra ungdomarna och under sång och musik bar det iväg. Vi sjungo en midsommarsvisa.

När stången var rest hurrades det för den och för ungdomen Och sedan dansade vi till solen gick upp.

Skåne Landtögi
Frosta Lårad
S. Rörum socken

nydd Kjell Hagberg 2.
berättas av Gustaf Nilsson S. Rörum
2453 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kransagille

Kransagille

Två gånger årligen hölls kransagillen här i S. Rörum förr i tiden. Det ena hölls pingstafton och det gillet kallades "lövhyddogille". Då voro de ute i skogen bland de nyutspruckna löven och roade sig.

Det andra kransagillet hölls midsommarsafton, och då reste de majstång och lekte omkring den tills solen gick upp. Detta gille kallades därför midsommarsgille.

Lövhyddogillet

Lövhyddogillet

Lövhyddogillet hölls pingstafton. Då samlades ungdomen vid fyratiden på eftermiddagen i ett hem eller i en skogsglänta. Där bundo de kransar av blommor och löv och hängde på varandra - flickorna hängde kransar på pojkarna och dessa på flickorna på huvudet och över bröstet. De hade sina lekar och dansade vals och kadrill - kadrill dansade de mycket. Och så lekte de änkeleken och ringlekar. En spelman spelade fiol.

Någon förtäring fingo de ej vid lövhyddogillet, utan de endast roade sig med dans och lek.

Kransarna togo de med hem och hängde upp på väggen såsom ett minne. De brukade sedan säga: den kransen fick jag av den och den och den där kransen fick jag av den ^{och} ~~och~~ den.

2453

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4.

Skattegille

Skattegille

Dagen innan de skulle till Hörby och betala skatten, Samlades alla som bodde på denna sidan kyrkan i en bondgård och betalade där ~~sin~~ skatten. Bonden som tog emot skatten ^{och/} skulle lämna den i Hörby bjöd på kaffe och dopp samt brännvinsgök.

Inne i S. Rörums by fanns ett likadant lag. Dessa gillen kommo bort för 35 - 40 år sedan.

Åldermansgille

Åldermansgille

Den förste maj hölls åldermansgillet. Det hölls hos åldermannen - min far var ålderman fem år i rad och hade då gillena. På den tiden bestod trakteringen endast av "hörnamat" , d.v.s. en "trehörning" av en rund brödkaka /brödkakan klövs i fyra stycken/ ,På denna trehörning gjordes ett hål, och i detta hål klenades smör i och över smöret lades den utgrävda brödbiten. Ovanpå detta lades därefter en trehörning ost.

Till hörnamaten fingo de en sup. Men såsmåningom kom hörnamaten ur bruk och de började i stället att bjuda på kaffe.

Under tiden som de åto hade de överläggning om byns angelägenheter - de valde åldersman för påföljande år, beslöto om uppsättande eller lagande av stängsel, samt om säljande av byallmänningen eller om annat som rörde denna.

2453

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Malttorkegille

Malttorkegille

Malttorkegillet hölls vid Mikaelitiden. Ungdomen i byn samlades då för att hjälpa gumman, som skulle torcka maltet, d.s.k. malttorkegumman.

Malttorkan var en jordhydda, i vilken bräder voro ställda på slänt med hål i. Maltet lades på dessa bräder. Under fanns en "galt", vari kölnades med ale och ene. Maltet rördes gång efter annan så att det torckade ordentligt, och fick ligga så tills det var torrt, vilket i allmänhet tog tre dagar.

Beredningen av maltet innan det var färdigt att fö-

2453

LUNDUNIVERSITETETS
FOLKMINNESARKIV

7

ras till malttorkan tillgick sålunda: Säden lades i bunkar på loftet och stänktes med vatten. Därefter täcktes det över med ett täcke och stänktes varje dag under ungefär åtta ~~fyra~~ dagars tid. Sädeskornen skulle gro i ena ändan men inte i den andra. Sedan östes det i säckar och fördes till malttorkan.

De som ägde om maltet skickade kaffe och bröd - skorpør och bullar till gumman , som sedan bjöd ungdomarna på detta. Ungdomen lekte och roade sig utanför stugan. De lekte änkelek, rundlek , väva vadmal etc.